

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Zeewolde

Algemeen

De kwaliteit van kapitaalgoederen, en dus het onderhoud daaraan, zijn feitelijk het visitekaartje van een gemeente. Het zijn uitgaven die voor zowel de huidige gebruikers en inwoners als de toekomstige generaties van belang zijn.

Deze paragraaf geeft voor de huidige beheerplannen een toelichting op de kwaliteit van kapitaalgoederen in relatie tot de begrotingsruimte die de beheerplannen vergen. Er bestaat een koppeling met de voorzieningen of reserves die voor een aantal beheerplannen van toepassing zijn. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat voor de vastgestelde beheerplannen de beschikbare middelen voldoende zijn voor de gehele looptijd van deze plannen en er geen sprake is van achterstallig onderhoud.

BBV wijziging

Als gevolg van de BBV wijziging in 2017 en de herziening van de notitie Materiële Vaste Activa in 2020 is het volgens de wetgeving niet meer toegestaan om investeringen met maatschappelijk nut in een keer ten laste te brengen van de onderhoudsvoorziening. Deze moeten worden geactiveerd, waarbij de afschrijvingen ten laste van de speciaal daarvoor ingestelde reserve komen.

Looptijd en herziening: verkort

In onderstaand overzicht wordt per beheerplan de planperiode en het jaar van herziening weergegeven:

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Planning volgens begroting	Realisatie planning herziening
Wegen	Beheerplan wegen	2025 t/m 2029	2029	2029
Kunstwerken	Beheerplan kunstwerken	2021 t/m 2025	2025	2026
Groen	Beheerplan bestaat uit 2 delen, te weten: <ul style="list-style-type: none">• Openbaar groen binnen de kom• Bepanting bermen en sloten buitengebied	2023 t/m 2027 2020 t/m 2024	2027 2024	2027 2026
Openbare verlichting	Beheerplan Zeewolde verlicht	2023 t/m 2027	2027	2027
Speeltoestellen	Beheerplan Spelen	2021 t/m 2025	2025	2026
Gebouwen	Beheerplan gemeentelijke en onderwijsgebouwen	2023 t/m 2027	2027	2027
Riool	Verbreed gemeentelijk Rioleringsplan	2022 t/m 2028	2028	2028

Wegen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening
Wegen	Beheerplan Wegen	2025 t/m 2029	Beide	2029

Voorziening	Dotatie	Onttrekking
2025	1.340.000	1.170.244
Reserve	Dotatie	Onttrekking
2025	1.216.000	280.900

In december 2025 is het Beheerplan Wegen 2025-2029 vastgesteld. Dit betreft zowel de wegen binnen als buiten de kom. Voor de verschillende wegen is een kwaliteitsniveau vastgesteld en er wordt qua normering aangesloten bij de landelijk daarvoor geldende normen.

De financiering van het nieuwe beheerplan is aangepast en in lijn met het huidige Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor de dekking van de kapitaallasten van vervangen wegen.

Kunstwerken

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Kunstwerken	Beheerplan Kunstwerken	2021 t/m 2025	Beide	2026
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2025	188.300	379.136		
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2025	435.000	0		

Het Beheerplan Kunstwerken 2021 t/m 2025 is in 2020 vastgesteld. De financiering van het nieuwe beheerplan is aangepast en in lijn met het huidige Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor de dekking van de kapitaallasten van vervangen kunstwerken.

Groen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Groen	Beheerplan Openbaar groen binnen de kom	2023 t/m 2027	Geen	2027
	Boombeleidsplan kern	vanaf 2019	Geen	Indien nodig
	Groenbeleidsplan buitengebied	vanaf 2018	Geen	Indien nodig

Openbaar groen binnen de kom

Het Beheerplan Openbaar groen binnen de kom is in het voorjaar van 2023 opnieuw vastgesteld. Dit plan geeft aan welke groenvoorzieningen aanwezig zijn en wat het kost om deze veilig en bruikbaar te houden.

Bij beheer en inrichting van het groen wordt steeds meer rekening gehouden met het verhogen van de natuurwaarden en het beschermen van flora en fauna. De aangestelde ecooloog levert daarin een belangrijke bijdrage.

In 2025 zijn de Biodiversiteitskaarten vastgesteld. Hierin is per wijk/buurt aangegeven welke maatregelen genomen kunnen worden om de natuurwaarde te vergroten. In de komende tijd zal een deel van de voorstellen in dit document worden gerealiseerd door aanpassing van het beheer of het omvormen van de buitenruimte (bijv. tijdens groot onderhoud). Ook bij de inrichting krijgt dit onderwerp aandacht. Indien mogelijk wordt getracht een deel van het werk gesubsidieerd te krijgen van de provincie (bijv. Actieplan Biodiversiteit).

Beplanting buitengebied

Het Beheerplan Groen buiten de kom is in 2020 geactualiseerd en vastgesteld. Dit plan geeft aan welke groenvoorzieningen aanwezig zijn en wat het kost om deze veilig en bruikbaar te houden. Dit plan zal worden herzien nadat bekend is geworden waar de bomen die voorgaande jaren zijn verwijderd worden aangeplant ter compensatie. De verwachting is dat het beheerplan eind 2026 wordt aangeleverd.

Openbare verlichting

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Openbare verlichting	Beheerplan Zeewolde verlicht	2023 t/m 2027	Reserve	2027
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2025	177.000	168.481		

Het Beheerplan Zeewolde verlichting is in 2023 vastgesteld en is de basis voor het planmatig onderhoud. Uitgangspunten voor dagelijks onderhoud, vervanging op termijn (van lichtmasten, armaturen en lampen) en aanwezige hoeveelheden zijn in dit plan beschreven. In 2027 wordt een nieuw beheerplan opgesteld.

Bij het vaststellen van de Jaarstukken 2023 is de raad het voorstel gedaan om door middel van resultaatbestemming het saldo uit de voorziening over te hevelen naar de bestemmingsreserve Openbare Verlichting. De omzetting betreft een technische, noodzakelijke wijziging in het kader van het BBV.

Speeltoestellen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Speeltoestellen	Beheerplan Spelen	2021 t/m 2025	Geen	2026

Vervanging wordt voorzien in het Meerjaren Investerings Programma (MIP)

Voor de speeltoestellen is in 2021 een beheerplan vastgesteld. Dit plan geeft aan welke voorzieningen aanwezig zijn en wat het kosten om deze in stand, veilig en bruikbaar te houden. De nota Speelruimtebeleid die in 2014 is vastgesteld omvat het algemene beleid waarop het beheerplan bij actualisatie wordt afgestemd. Dit plan wordt in 2026 geactualiseerd.

Voor een hele buitenruimte wordt een BOSS plan/visie opgesteld. Dit plan richt zich niet alleen op spelen maar op ongeorganiseerd bewegen, ontmoeten, sporten en spelen in de buitenruimte (BOSS). Gelet op de ontwikkelingen en landelijke wetgeving lijkt het goed het BOSS plan te koppelen aan de gemeentelijke uitwerking van de landelijke nota gezondheidsbeleid. BOSS en de inrichting en beheer van de buitenruimte wordt dan meer dan nu benaderd vanuit gezondheid.

Gebouwen

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Gebouwen	Beheerplan Gemeentelijke en onderwijsgebouwen	2023 t/m 2027	Beide	2027
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2025	577.000	432.073		
Reserve	Dotatie	Onttrekking		
2025	201.900	756.196		

Leidraad voor het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is het MeerJaren OnderhoudsPlan (MJOP). Het door de Raad vastgestelde MJOP liep tot 2022. Het MJOP 2023-2027 is in maart 2024 door de Raad vastgesteld. Dit plan is de basis voor het jaarlijks in december vast te stellen werkplan voor het daaropvolgende jaar. In het werkplan worden per gebouw de in het betreffende jaar uit te voeren onderhoudswerkzaamheden beschreven. Hierbij wordt de voorziening gebruikt voor de dekking van het groot onderhoud en wordt er in de reserve gespaard voor de dekking van de kapitaallasten van vervangen gebouwen. Hiermee is er een onderscheid gemaakt tussen onderhoud- en vervangingsinvesteringen en is daarmee conform BBV.

Riolering

Categorie	Beheerplan	Planperiode	Voorziening / reserve	Herziening in
Riool	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	2022 t/m 2028	Voorziening (2 stuks)	2028
Voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2025	445.000	2.503.511		
Egalisatie voorziening	Dotatie	Onttrekking		
2025	69.453	192.900		

Het onderhoud is uitgevoerd conform het bij raadsbesluit van 16 december 2021 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsprogramma 2022-2028 met de sub. titel "Vooruit op de ingeslagen weg". Door de stijgende prijzen was dit wel een uitdaging. De uitgangspunten van dit beleid zijn in overeenstemming met:

Het gedateerde Waterplan Zeewolde (2011-2021) met als sub. titel "boven op boven het water" en het Klimaat adaptatiebeleid "Klimaatadaptatie Zeewolde" met als sub. titel "comfort onder druk".

De uitvoer van de taken is opgedragen aan het Waterschap Zuiderzeeland. Zij heeft hiervoor een team ingericht die zich bezig houdt met het rioolbeheer. Zij combineert deze taak met haar eigen taken aan de rioolgemalen en persleidingen en de zuiveringsinstallatie.

Om schommelingen in het tarief door fluctuerende operationele lasten te voorkomen is in lijn met de BBV een voorziening voor door derden bekleemde middelen ingericht. De egalisatievoorziening Riolering valt onder deze voorzieningencategorie. Hier wordt jaarlijks het resultaat van de rioolexploitatie toegevoegd of onttrokken. Ten behoeve van de bekostiging van de renovatie en vervanging van de riolering (stelsels voor de afvoer van vuil-, hemel- en drainagewater) is een voorziening "Riolering" ingesteld. De voorziening wordt jaarlijks, conform het GRP, met een vast bedrag aangevuld. Ten behoeve van de renovatie van de Edelstenenbuurt is 2025 een bedrag onttrokken. Tevens is vanuit de overdracht van Zuidcluster van Wonen en Economie naar BOR een bedrag voor de reparatie van het riool toegevoegd.

Integraal wijkbeheer (i.c. groot onderhoud en renovatie)

Een ander belangrijk aspect is het integraal wijkbeheer. Basis voor integraal wijkbeheer vormt de vastgestelde notitie uit 2007. Bij de vaststelling van de Nota reserves en voorzieningen in februari 2008 is hiervoor een bestemmingsreserve van € 5.000.000,- gevormd.

In de periode 2017 - 2019 is het integraal onderhoud in Zeewolde-noord (fase 1) uitgevoerd. Groot onderhoud voor Trekkersveld I en II is in 2022 afgerond. Het onderhoud in Zeewolde Waterbuurt (Zeewolde-noord fase 2) is afgerond in 2024. Naast de Edelstenenbuurt welke momenteel in uitvoering is (met het Waterschap als eerste opdrachtgever) wordt er momenteel gewerkt aan de voorbereiding van het integraal wijkbeheer van de Botenbuurt. De verwachting is dat het werk qua uitvoering start in het voorjaar van 2026.

Al langer geleden is gebleken dat de riolering in de Edelstenenbuurt niet goed functioneert. Het Waterschap Zuiderzeeland gaat daarom over tot het vervangen van de riolering in deze wijk. Dit is voor de gemeente aanleiding om het integraal onderhoud in deze wijk naar voren te halen zodat wordt voorkomen dat de wijk twee keer achter elkaar op de schop moet. In een samenwerking tussen waterschap en gemeente is het integraal onderhoud in combinatie met het vervangen van de riolering inmiddels in voorbereiding. De uitvoering van dit werk is eind 2024 gestart.

Het project Botenbuurt is door het naar voren halen van de Edelstenenbuurt een jaar doorgeschoven. De gemeenteraad is in het eerste kwartaal van 2024 verzocht de gelden vanuit de bestemmingsreserve Integraal wijkbeheer beschikbaar te stellen waarna aansluitend het interactieve traject met de bewoners in die buurt is gestart.

Vanaf 2021 is de dotatie aan de bestemmingsreserve Integraal wijkbeheer gehalveerd.

Na het onderhoud in de Botenbuurt zal de intensiteit en vorm van het Integraal wijkbeheer, mede vanwege de verminderde financiële voeding van de bestemmingsreserve, opnieuw tegen het licht worden gehouden. Hierbij wordt afstemming gezocht met de consequenties van het duurzaamheidsbeleid, de warmtetransitie en het klimaatadaptatiebeleid.

Dekkingsreserves

De gemeente Zeewolde maakt gebruik van een dekkingsreserve voor een aantal investeringen met economisch nut. De omvang van deze reserve is voldoende om de gehele kapitaallast van de objecten op te vangen gedurende de gehele looptijd van het activum (de investering).

Opgemerkt is nog dat deze wijze van dekking van kapitaallasten met zich mee brengt dat aan de ene kant investeringen mogelijk worden gemaakt, aan de andere kant komen op de lange termijn geen middelen beschikbaar om het actief op enig moment te kunnen vervangen.

